

JSS № 0136—7064

Агитатордын БЛОКНОДЫ

1986

МАЙ

5 №

БАСТЫРА ОРООНДОРДЫҢ ПРОЛЕТАРИЙЛЕРИ, БИРИККИЛЕГЕР!

АГИТАТОРДЫҢ БЛОКНОДЫ

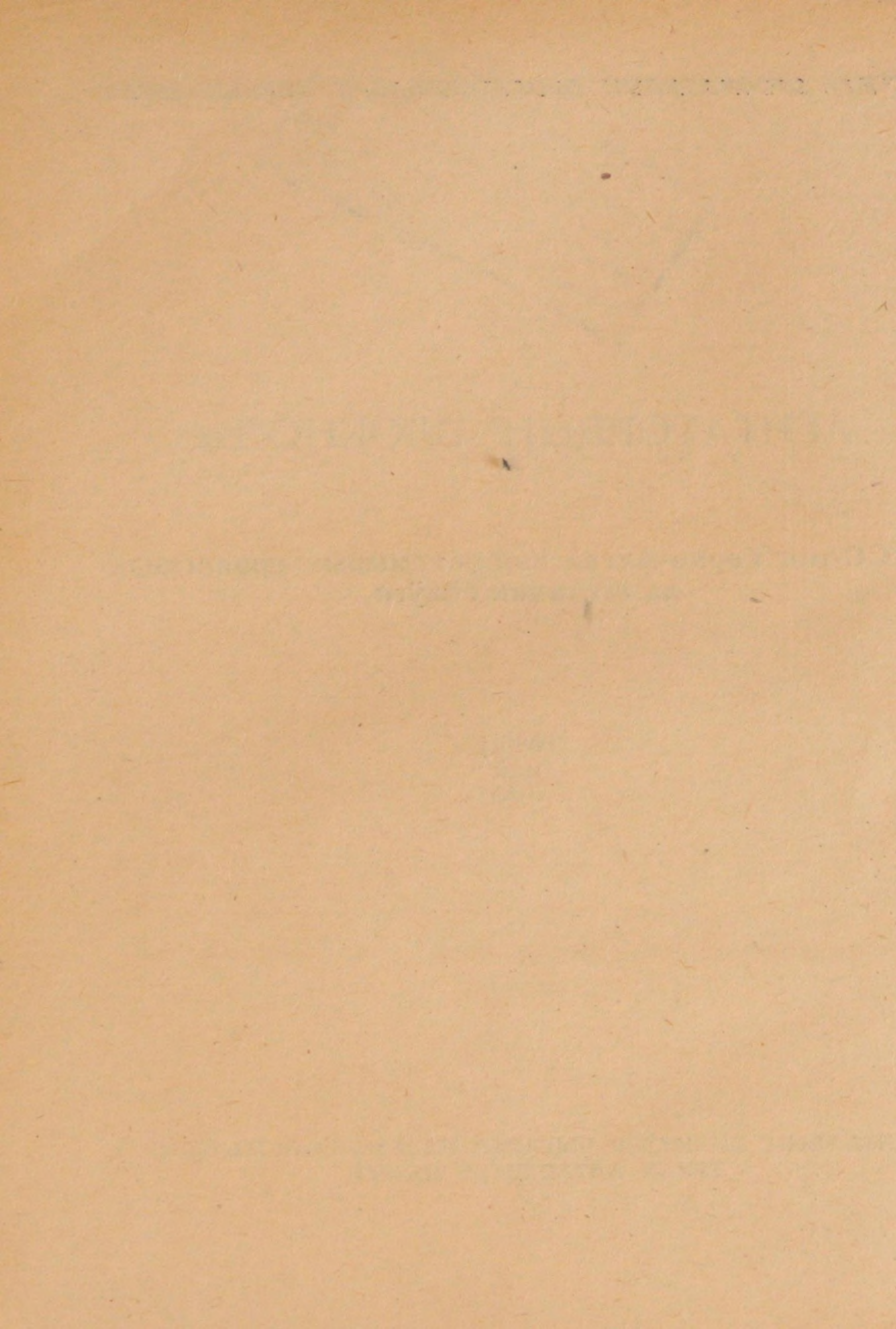
КПСС-тин Горно-Алтайский обкомынын пропаганда
ла агитация бөлүги

1986 j

май

5 №

АЛТАЙДЫҢ БИЧИКТЕР ЧЫГАРАР ИЗДАТЕЛЬСТВОЗЫНЫҢ
ТУУЛУ АЛТАЙДАГЫ БӨЛҮГИ

ӨЗҮМДИ ТҮРГЕНДЕДЕР ЖОЛДО

Совет Союзтын Коммунистический партиясынын XXVII съезди СССР-дин социально-экономический өзүмин түргендетен улу жаан иштердин программазын жөптөгөн. Совет коммунисттердин эн бийик жууны партиянын ижинде төс кичеemel — экономиканы өскүрери болор учурлу деп темдектеген. Шак ла мында совет улустын жадын-жүрүмин материалый ла духовный байлык эдетен общество жагы једимдерге једип алатан, амыр-энчүни тыгыдатан быжу аргалар јеткилделип турганы съездтин материалдарында көргүзилген.

Оныла коштой сегизенинчи жылдар башталып турарда рооннын албаты-хозяйствозында уур-күчтер көптөй бергени, экономиканын өзүми жылбай барганы КПСС-тин Төс Комитеди съездке эткен Политический отчетто темдектелген. Онон улам экономиканы өскүрери, улустын жадын-жүрүмин јарандылары јанынан тургузылган задачалар бүтпеген.

Андый ок једикпес-тутактар бистин областьта барын КПСС-тин обкомынын апрель айда өткөн экинчи пленумы КПСС-тин XXVII съездинин итогторы ла онын жөптөрин бүдүрери јанынан областын партийный организациязынын задачаларын шүүжеле, темдектеген.

Область государственного эт, сүт, түк, ноокы, аннын мүүзин, мөт, картошко табыштылары јанынан бешјылдык пландарды бүдүрип салды. 1985 жылдын пландары база бүткен. Он экинчи бешјылдык јакшы једимдерлү башталган.

Туулу Алтайдын ишкүчиле јаткандарынын ижинде једимдер онон жаан болор эди. Је съезде темдектелген једикпестер бисте база көп болгонынан улам область бойында бар бастыра аргаларды тузаланып болбоды.

Промышленностьтын предприятиелеринин көп нургуны иштин арбынын бийиктедер, продукцияны эдип чыгарарына чыгымдарды астадар, жагы техниканы ла технологияны тузаланар јакылтаны бүдүрбедилер.

Јурт хозяйство жаан өзүмнин јолына чыкпады, малдын күчин јарандылар иш једикпестү, продуктивнозы, продукциянын чындыйы, кыралардын түжүми јабыс. Јурт хозяй-

стводо продукцияны көптөдөр эдип темдектеген кемине једип албаганыс.

Строительство өдүп турганы область бүгүн керексигенин јеткилдебей јат. Өскө дө иштерде једикпес-тутактар, јасты-ралар, тузаланылбаган аргалар көп.

КПСС-тин XXVII съезди тургускан јаан учурлу задача — экономиканы өскүреринде јаан жаңыртулар эделе, орооннын социально-экономический өзүмин түргендедери. Бистин областьтын алдында турган задачаларды жүрүмде бүдүрери съездтин јөптөри аайынча чек жаңы түп шүүлтелер эдерин, партийный, хозяйственный, идеологический ишти чек жаңырта төзөөрин керексип туру деп, партиянын обкомынын Плenumy темдектеди.

Он экинчи бешјылдыктын планында, анайда ок областьтын экономический ле социальный өзүми керегинде СССР-дин ле РСФСР-дин Министрлер Советтеринин јөптөринде темдектелген сүреен элбек иштерди бүдүрер керек. Олордо научно-технический өзүмнин једимдери аайынча предприятиелерди технический жаңырта јепсеер программа темдектелген.

1990 јылга јетире областьтын экономиказын өскүрерине, он биринчи бешјылдыктагызына көрө, 165 млн. салковой көп чыгымдаары темдектелген. «Электробытприбор» заводты, өдүк көктөөр фабриканы, эткомбинатты, калаш быжырап заводты, сыра кайнадар заводты, Маймадагы ла Кан-Оозындагы сарју ла сыр эдер заводторды технический жаңырта јепсеери ле кенгидери пландалган. Бу бойынын учурыла да, кемиле де сүреен јаан иш.

Бүгүнгү күнде областьта электричество өткүрип тузаланары — јаан иш болуп артканча. Агропромышленный комитет областьтын энергетический предприятиелериле кожо мал турган фермаларга электричество өткүрер јанынан элбек иш бүдүрер учурлу.

Промышленный предприятиелердин алдында турган јаан учурлу задача — эдип чыгарып турган продукциянын, анчада ла улуска садатан товарлардын чындыйын јарандыраары. Бистин областьтын промышленнозы көп нургуны улус тузаланатан товарлар эдип јат. Кийим көктөөр, гардинный тюль түүр фабрикалардын эткен продукциязы јектү, чындыйы жабыс болуп темдектелет.

Строительдердин программасы јаан. Кадындагы ГЭС-ти тудар иш элбеер.

Он экинчи бешжылдыктын ла онын кийиндеги ойдин задачаларын бүүдүреринде анылу жерде агропромышленный биригү туруп јат. Областьтын колхозторы ла совхозторы быжылгы ла жылда государственного 27 мун тонн эт, 41,5 мун тонн сүт, 1460 тонн түк, ол тоодо 897 центнер ноокы табыштырар учурлу. Ол кире көп продукция табыштыратаны — јенил эмес. Је бүүдүргедий быжу аргалар бар, оны агропромышленный биригүнинг бастыра ишчилери билип алары керектү. Хозяйствоны башкарар эп-сүмени јангыртар, иш тюзөоринде экономический аргаларды элбеде тuzаланар, улустын баштанкайына јөмөлтө эдер, тuzаланылбай артып турган аргаларды табар, совхозтор ло колхозтор бойлары башкарынарын тыгыдар, олардын башкараачы ишчилери каруулу болорын бийиктедер керек.

Анылу ајаруны јерди јаан астамду тuzаланарына эдер. Јер ижинде научный јарталган зональный система тuzаланып, темдектелген агротехнический иштерди кыйа баспастан өткүрип турар. Шак ла бу иште бисте једикпестер бар. Кан-Оозы районнын хозяйстволоры солок сүрерин кичеебей, кыралардын 86 процентин быжыл јаскыда сүрерге арттырдылар. Көксуу-Оозы райондо кыраны аңтарбайтан эп-сүмеле сүрерине јүк ле 7 процент арттырган. Бу райондо быжыл кыралар 55 процент сортовой эмес үренле үренделген. Чой ло Кан-Оозы райондордо хозяйстволор бойларынын кыраларынын кажы ла гектарына јүк ле 2 тоннадан өтөк тартып төктилер. Улаган ла Чой райондордогы хозяйстволордо јүк ле төрт севообороттон тuzаланып турулар.

Јер ижинде зональный системаны тuzаланып баштаарында тын сондош болуп јат. Кан-Оозы райондо андый системага эмдиге јетире көчпөгөн. «Билүлүдеги», «Кебезендеги», «Дмитриевкадагы», «Ийиндеги» совхозтордо, Кан-Оозы райондо «Путь к коммунизму», «Путь Ленина», Ондой райондо «Искра» колхозтордо андый системаны тuzаланатан документтер де белетелбеген.

Бу једикпестер агропромышленный биригүлердин специалисттери, хозяйстволордын башкараачылары јер ижин јарандыраы јанынан кичеенбей тургандарын керелейт. Андый иш партиянын некелтелерине јарабай туру.

Областьтын хозяйстволорында јарандырылган (кургадылган ла сугарылган) јерлерди коомой тuzаланып турганы бар. Андый јерлерден темдектелген түжүм алылбайт. Быжылгы ла жылдан ала јарандырылган јерлердин кажы ла

гектарынан пландалган түжүмди алып турар задача тургузылган.

Былыргы жылда Кош-Агаш районнын колхозторында сугарылган кыраларынын бир гектарында түжүм жүк ле 2 процентке, Кан-Оозы ла Улаган райондордо 16 процентке бийик болды.

Областынгу улузын маала ажыла жеткилдеерин жарандыратаны керектү боло берди. Областынгу агропромышленный комитеди, КПСС-тин Маймадагы райкомы маала ажын өскүрери жанынан баштанкай эткени ишти текши жарандырына тын жөмөлтө эдер.

* * *

Мал өскүрер ишти жаан једимдү эдетени — задачалардын баштапкы учурлузы. Туулу Алтайда мал өскүреринде ол жанынан бар аргалар јетире тузаланылбай јат. Мында элден озо малдын продуктивностын бийиктедери жанынан тын кичеенер керек. Он биринчи бешјылдыктын јылдарынын туркунына кажы ла уйдан саап алган сүт, онынчы бешјылдыктагызына көрө, бастыразы 52 килограммга көптөгөн болзо, Турачак райондо жүк ле 16 килограммга кожулала, 1400 килограммга јеткен.

Кажы ла койдон кайчылап турган түк областыта, онынчы бешјылдыктагызына көрө, 110 граммга көптөгөн болзо, Кош-Агаш районнын хозяйстволорында кожулбай, азыйгы кеминде арткан, Ондой райондо астап калды. Јаш кураандар ла уулактар корооры астабайт.

Бу задачаларды бүдүретен јол — малдын азыралын тындыдары, малды кичееп өскүретен жагы эп-сүме, озочыл технология тузаланып, малдын угын жарандыраары ла продуктивностын бийиктедери. Сүтти көптөдөр иште поточно-цеховой системаны тузаланар керек. Ол жанынан кычырулар, куучын калганчы өйдө көп болуп јат. Је иш ичкери јылып турганы билдирбейт. Андый жагы технология «Чуйское» ОПХ-нын сок жагыс отделениезинде тузаланылып јат.

Эмди быјылгы жылда кажы ла уйдан орто тооло 1900 литрден сүт саар задача тургузылган. Бу задачаны бүдүрерге коллективтин подрадыла иштеер поточно-цеховой системаны тузаланар керек. Бу кыйалта јоктон эдетен иш.

Јаан ла бүдүрерге јенил эмес иш — этти көптөдөтөни

деп, партиянын обкомынын апрель айдагы пленумынын жöбинде айдылды. Колхозор ло совхозтор, агропромбиригүлер бойынын ајарузын јаш малды корып чыдадарына, öлöрин астадарына, азырап торныктыларына, јайгыда кабырып тойындыларына, тирүге бескезин бийиктедерине ууландыраp учурлу.

КПСС-тин обкомынын ла облисполкомнын јöби аайынча кажы ла районго этти көптөдөри јанынан бүдүретен иштердин чоком программазы јөптөлгөн. Оны јангыс ла хозяйство-лор ла коллективтер эмес, је анайда ок кажы ла бригада, ферма, звено бүдүрерин төзөөр керек.

Быјылгы јылда областьтын кой ло эчки öскүрип турган хозяйстволоры бүдүн-јарым миллионнон ас эмес уулактар ла кураандар корулайла, торныктыраp учурлу. Бу задачаны бүдүрерине партийный организациялардын, советский ле јурт хозяйственный органдардын төзөмөл лө јартамал-политический ижи ууланар учурлу.

Малдын угын јарандыраp ишти кезем јарандылары ајару керексийт. Шак ла бу иштен малдын продуктивнозы бийиктеери камаанду учун, мында бар бастыра аргаларды тузаланары — зооветспециалисттердин кичеенип бүдүретен ижи. Областыта этти көптөдөргө јылкы мал, сарлык, эттенир уйларды анылап öскүрерге јараар.

Мал öскүрер ишти тыгыдарына эмдиги öйдө азырал једикпес ле чындыйы коомой болгоны тын буудак эдип јат. Областытын хозяйстволоры кажы ла тын малга орто тооло 5—7 центнерден азырал белетеп турганы мал керексип турганынан 3—4 катап ас. Малдын ток азыралын артыкташтыра белетеерге кыралап öскүрген азырал культуралардын түжүмин бийиктедер, азырал белетеер јаны технология тузаланар, јерлик öлөндү јерлердин кыртыжын јарандырып, түжүмин бийиктедер керек. Öлөн чабатан јерлерди арчып, элбедип турар.

Малга азырал белетееринде јаан кичеemel — азыралдын (öлөннин, силостын, сенажтын) чындыйы бийик болотына ууланар учурлу.

Көп колхозтордо ло совхозтордо малдын азыралын белокторы ла углеводторы јанынан јеткилдеп колынтылаарын кичеелей тургандары јастыра. Бир азырал единицада ток азырал болор чындыйы 86 проценттен ашпай јат.

Быјылгы ла јылдан ала кажы ла колхоз бойында белогы бийик культураларды, темдектезе, рапсты, люцернаны,

донникти, азырал эдер корнеплодторды үрендеп өскүрер учурлу.

Продукциянын чындыгына тын ажару керектү. Он биринчи бешжылдыктын жылдарынын туркунына областьтын колхозторы ла совхозторы государственного сүтти баштапкы сорт-ло табыштырып турганы онынчы бешжылдыктагызына көрө, 26 процентке көптөгөн. Же андый да болзо, мында эдетен иш эмди де көп. Эткомбинатка арык мал табыштырып, көп кирелте жылытып турганы бар. Саржу ла сыр эдер заводторго кирлү ле ачыган сүт келип турган учуралдар жоголголок.

Эмди агропромышленный биригүлердин ижин жагырта төзөйлө, ишти башкарарында экономический эп-аргаларды тузаланар, келер жыл эки жылдын туркунына ончо хозяйстволорды, олардын производственный бөлүктөрүн хозрасчетко көчүрер керек.

Эмди производствоны жаан једимдү эдетен төс арга научно-технический өзүмди тыгыдары ла онын једимдерин иште түргөн тузаланары болуп јат.

* * *

Бүдүретен жаан ла каруулу задачалар элден озо партийный организациялардын алдына сүреен бийик некелтелер эдип туру. Партиянын райкомдоры ишке партийный башкартуны тыгыдарын, баштамы партийный организациялардын учурын бийиктеткени ажыра кажы ла коммунист улустын баштаачызы, иштин озочылы, јакшы кылык-јагыла јозок болорын кичеери керектү.

Коммунисттин учуры бийик болорын кичеейтени партийный комитеттердин төс ажарузында болор учурлу. Кезик партийный организацияларда коммунисттер партийный эмес калыкта тоомјызы јок болуп турганы бары партиянын обкомынын калганчы пленумында темдектелген. Коммунисттин учуры јабызай бергени кезиктеринин практический ижинен јарт көрүнөт. Ондой райондо XI бешжылдыктын пландарын коммунисттердин 30 проценти бүдүрбеген. 1985 жылда социалистический молжулар алган коммунисттердин 23 проценти жылдык јакылталарды бүдүрип болбогон.

Кажы ла партийный организация, коммунист бойынын ижин ак-чек бүдүрерин, коллективтин керектери учун каруулу болзын, јастыра кылыктарга јөпсинбей, күүн-кайрал

жоктон тартышсын, једикпес-тутактарды түрген јоголторында турушсын деп кичеенери керектү.

Эмди једикпестерди түрген јоголтор, ишти текши јарандырар амадула критиканы ла самокритиканы тынгытканы анчада ла сүреен тыг тузалу болор. - Јуундарда ишкүчиле јаткандар, коммунисттер једикпес-тутактарды, олордын шылтактарын көргүзип айткан куучындарды, башкараачы улустын јастыраларын көргүзип айтканын ајаруга албай туратаны артканча.

Социально-экономический өзүмди түргендедер задачаларды јенүлү бүдүрери кажы ла кижиги эмдиги өйдө ишти јангырта төзөп, өскөртип, кубултып турганынын учурын тереңжиде билип алала, эрчимдү иштене бергенинен көнү камаанду. Мында бойынын сөзин партийный организациялардын јартамал-политический ижин өткүрөөчи элбек актив ајдар учурлу.

Ишкүчиле јаткандарды идейный тазыктырар иште партийный, организациялар байлык ченемел јууп алган. Калганчы јылдарда КПСС-тин обкомынын бюросы политический үредү коммунисттердин практический керектерине, коллективтин ижине камаанын јетирип турганы, ишкүчиле јаткандардын эрчимин көдүрип турганы јанынан Турачак райондо ченемел өткүрер агашкомбинаттын, Кан-Оозы райондо «Јабагандагы» совхозтын, Чой райондо «Веселый», рудниктин партийный организацияларынын ижинин јакшы ченемелин шүүжеле, јарадып таркаткан. Пропагандисттер марксизм-ленинизмнин классиктеринин произведениелерине иштеп билерине тазыктырып јадылар, партиянын ла башкарунын документтерин үренерине ајаруны тыгыдып, общественно-политический практика өткүрерин тузалангылайт. Јиит коммунисттин, партийно-хозяйственный активтин школдорынын ижи јаранды.

Је бастыра партийный организацияларда политический үредү бийик кеминде өдүп туру деп ајдар арга јок. Кезик јерлерде үредү идейно-теоретический јабыс кеминде, коллективтин, коммунисттердин задачаларыла колбу јок өдүп турганы учурап јат.

Ишкүчиле јаткандардын марксистско-ленинский үредүзинин эмдиги төс ууламјызы — политический ле экономический түп шүүлтелерди јангырта төзөөри, эмдиги өйдөги некелтелер аайынча јангы эп-сүмеле иштеерге белен болорын јеткилдеери.

Идеологический иште текши тоолорло, текши шүүлтелер-

ле башкарынары, тын буудак эдип турганын партиянын XXVII съезди темдектеген. Андый тутактар ла јастыралар бисте база бар. Көп лекциялар кычырганы, докладтар эткени, куучын өткүргени керегинде тоолор ол иштег кандый туза болгонын көргүспей јат. Съезд идеологический ишти једимдү ле өдүмдү өткүрерин, бу иш экономиканы тындыдарын, социальный керектерди идеологический јеткилдеп турарын некеген. Бүгүн XXVII съездтин материалдарын кажы ла совет кижиге јетирип јартаары, ишкүчиле јаткандарды социально-экономический өзүмди түргендедерине көдүрери — партийный организациялардын идеологический ижининг баш ууламјызы.

КУУНЗЕП ЛЕ ЈИЛБИРКЕП ЭДИП ТУРГАН КЕРЕГИ

Совет Черү фашисттердин черүлерин олордын бойынын уйазында — Берлинде јуулап оодо соккон кийнинде төртөн бир жыл өтті. Төртөн бир жыл... Күүк айдын ол јаскы күндери — Улу Јенүнинг ырысту күндери болуп, јангыс ла бистин совет улустын эмес, анайда ок Европада, бастыра телекейде јуртаган, амыр-энчүге күүнзеген албатылардын күүнсагыжында үргүлјиге артты.

Владимир Лаврентьевич Сафронов јашөскүримди јуучыл-патриотический тазыктырар иште көп, көп жылдардын туркунына иштеген кижии кажы ла жыл май айда Јенүнинг күнин темдектегениле колбой, Ада-Төрөл учун Улу јуунын жылдарында совет улус фронтто ат-нерелү јуулашканы, тылда түни-түжиле эрчимдү иштенгени керегинде лекциялар кычырат, куучындар өткүрет.

Улу Јенүнинг быјылгы жылдагы күнин темдектеп байрамдаганы совет улус КПСС-тин XXVII съездинин исторический учурлу јөптөрин бүдүрип, орооннын социально-экономический өзүмин түргендедери јанынан мергендү иштенип, телекейде амыр-энчүни корулап алары ла тыгыдары учун турумкай тартыжып турганына келишти.

Владимир Лаврентьевич Сафронов педагогический училищеде директордын јуучыл-патриотический таскаду аайынча заместители болуп иштеерде бойынын билерин ле јүрүминде јуулган ченемелди үренчиктерге ле үредүчилерге јилбиркеп куучындайт. Јиит үйени Төрөлинин чындык патриоды эдип тазыктырары — В. Л. Сафроновтын күүнзеп ле јилбиркеп эдип турган кереги.

Бүгүн бойлары үренип турган, эртен областьтын ыраак ла јуук јурттарындагы школдордо үредүчи болуп баратан јиит уулдарга ла кыстарга, анайда ок училищеде үредүчилерге јуучыл-патриотический таскаду јанынан ишти канайда өткүрзе јаан једимдү болорын Владимир Лаврентьевич јүрүмнен алган чоком керектер ажыра куучындап берип јат. Бу — онын училищедеги үредү аайынча ижи.

Оныла коштой В. Л. Сафронов — јайалталу лектор, докладчик, пропагандист ле агитатор, партиянын политиказын ишкүчиле јаткандарга таркадаачы ла јартаачы кижии.

1941—45 жылдардагы Ада-Төрөл учун Улу јуу керегинде, анда совет албаты јенгенинин учурын бүгүңги күндеги керектерле колбоштырып куучындаганын улус тың јилбиркеп угадылар. Анчада ла В. Л. Сафроновтың «Ада-Төрөл учун Улу јууның жылдарында совет албатының ат-нерелү керектери», «1941—45 јј. Ада-Төрөл учун Улу јууда јенү аларына Туулу Алтайдың улузының јөмөлтөзи» ле өскө дө лекциялары јилбилү.

Қажы ла аудиторияга — үренчиктердин, үредүчилердин, производственный коллективтин алдына кычырган лекцияларда угуп отурган улуска јуук ла јарт болгодың аңылу эп-аргалар тузаланып турат.

Лекция кычырганда, доклад эткенде, куучын өткүргенде диапозитивтерди, кинофильмдерди, јууда турушкан улус куучындаганын бичиген магнитный пленкаларды, классический музыканы, анайда ок јууның өйиндеги кожондорды тузаланып јат.

Владимир Лаврентьевич Сафронов бойының лекцияларында партияның политиказыла, марксизм-ленинизмнің үредүзиле колбулу теоретический шүўлтелерди қажы ла кижі јакшы ондогодың јап-јарт сөстөрлө айдып билер болгоныла јаан тоомјыда. Анайда калју өштүни — фашизмди јуулап, јенип чыгарында Коммунистический партияның учурын јартап куучындайт. Туулу Алтайдың улузының јүрүминен алган темдектерле бастыра совет албаты ат-нерелү јуулашканын ла бастыра бойын беринип иштегенин көргүзет.

Владимир Лаврентьевич педучилищеде јуучыл мактың залының ижин башкарат. Јуучыл-патриотический иш өткүреринде педучилищедеги зал, оның ижи бистин областьта эн артыгы деп чотолып јат. Залда јуулган сүреен байлык исторический материалдарды городтың ла областьтың лекторлары бойларының ижинде тузаланып јадылар.

В. Л. Сафронов башкарганы ажыра училищениң үренчиктери 1941—1945 жылдардагы Ада-Төрөл учун Улу јуу керегинде көп рефераттар бичигилейт. Үренчиктер Владимир Лаврентьевичтин болужыла лекция белетейле, кычырарына темиккилейт. Лектор-преподаватель В. Л. Сафронов педучилищениң үренчиктерин эртен үредүчи болуп барза, школдогы үренчиктерди Төрөлиниң патриоды эдип тазыктырарына, јурттагы улус ортодо јартамал-политический иш өткүрерине темиктирет.

ЈҮРҮМДЕ ЧЕНЕЛГЕН

Анна Федоровна Бочарова агитатор, политинформатор, пропагандист ле лектор болуп, 30 жылдан ажыра өйдин туркунына партиянын политиказын албаты-калыкка јартап келди. Онын куучыңы партиянын XXVII съездинин материалдарын јартаарына, ишкүчиле јаткандарды съезд тургускан задачаларды јенүлү бүдүрерине, иште јаңы аргалар табырына учурлалып јат.

Кажы ла лектордо бойынын тематиказы бар. Кем де экономический сурактар аайынча лекциялар кычырып, куучын өткүрип темиккен. Атеистический темаларла лекция кычыраачы улус бар. Кезик лекторлор СССР-дин тышјанындагы политиказы ла телекейде айалга керегинде кычырган лекцияларды улус тын јилбиркеп угуп јат. Анна Федоровна Бочарованын сүүген темалары — јашөскүримди јуучыл-патриотический тазыктыратаныла колбулу сурактар. Ол — Ада-Төрөл учун Улу јуу керегинде, совет солдаттар ла командирлер фронтто фашисттерле ат-нерелү јуулашканы керегинде, телекейде айалга катулана берген эмдиги айалгада Совет Черүнин јуучылдары совет албатынын амыр-энчү тözömöl ижин империализмнин шокчыл кылыктарынан сергелен корулап тургандары керегинде тын јилбилү куучындарын сүүр агитатор болуп јат.

«Билгирлер» общественонун члени А. Ф. Бочарова јашөскүримге бойы ла нөкөрлөри фашисттерле күүн-кайрал јоктон јуулашканы, коммунисттер баштаачы јерде турганы, јаан јуу-согуш башталар алдында солдаттар партияга кирип тургандары керегинде куучындайт.

Јашөскүримди јуучыл-патриотический тазыктырар иште Анна Федоровна көп аргаларды, ол тоодо конференциялар, оос журналдар, тематический энгирлер, куучын өткүрерин тузаланат.

А. Ф. Бочарова белетейле өткүрген теоретический конференциялар: «В. И. Лениннин революционный ижи башталганы» (9—10 класстын үренчиктерине), «Коммунизмге үренери», тематический энгирлер ле оос журналдар: «А. Матросов чилеп ат-нерелү керек эткен Алтайдын улузы», «Олордын адыла Горно-Алтайск городто оромдор адалган» (Граж-

данский ле Ада-Төрөл учун Улу жууда ат-нерелү жуулашкандар ла писательдер керегинде), «Геройлор качан да олбос», «Туулу Алтайдын комсомолдоры Төрөли учун ат-нерелү жуулашканы» ла өскө дө.

«Бистин Черү» деп тема аайынча тематический энгир јилбилү өткөн. Анда 4—6 класстардын үренчиктерине Совет Черү тзөлөлө, бүгүнге јетире өткөн јолы көргүзилген.

Бастыра бу ла өскө дө иштерди А. Ф. Бочарова бойынын јиит болушчыларыла кожо өткүрген Анна Федоровна бежинчи класстын үренчиктеринен ала лекторлордын биригүзин тзөгөн. Балдар книгелерле иштеерине, материал јууп алала, лекциялар белетеерине темиктилер, бойынын классында лекция кычырдылар. Белетелген лекцияла Анна Федоровна олодо таныжала, онын кычырганын балдарла кожо јилбиркеп угуп, лектор балага сурактар берип турат.

Көп балдарга лекторлордын биригүзинде турушканы кийинде јаан тузалу болды. Институтта үренерде олар докладтар бичип белетеерге, контрольный иштер бичиирге јенил болды. Школдо темиккени аайынча студент болгон јылдарда лекция кычыраарында база эрчимдү туруштылар. Институтты божоткон сонында олар јурт јерлерде үредүчи болуп иштеерде белен пропагандисттер, агитаторлор, докладчиктер ле лекторлор — «Билгирлер» обществонын члендери. Темдектезе, олардын тоозында бүгүн Майма райондо ады јарлу пропагандисттер ле лекторлор: Ефимова Е. В., Казанцева И. Е., Неустроева В. В. ла өскө дө көп тоолу үредүчилер.

Јашөскүримди жуучыл-патриотический тазыктырар сурактар аайынча бойынын шүүлтелерин Анна Федоровна Бочарова областьтын школдорынын башкараачы ишчилеринин жуунында куучындаган.

«Улу жуунын геройлары» керегинде куучын өткүргенде Анна Федоровна бойынын кожо жуулашкан нөкөрлөри керегинде айдып, јашөскүримди кандый да уур-күч ченелтени өдүп чыгарына белен болорына кычырып турат.

А. Ф. Бочарова Майманын школдорынын үренчиктериле фронттордо жуулашкан улусты бедреп табатан иш баштаган. Олардын бедрежиле 232-чи дивизиянын жуучылдарынан орооннын башка-башка јерлеринде јуртап јаткан көп улус табала, оларло тил алыжып баштадылар. Ол керегинде жуулган материалдар 2-чи №-лү школдо жуучыл мактын залында јадып јат.

А. Ф. Бочарова совет патриотизмнин сурактары аайынча ишкүчиле јаткандардын коллективтеринде, комсомолдын ла

пионерлердин, черүге атанып јаткандардын алдына улай ла куучын айдат.

Фронтто јуу өткөн јерлерде шыркалаткан улусты аргадаганы, кожо турган нөкөрлөри ат-нерелү јуулашканы керегинде куучындаганын улус тын јилбиркеп угуп јадылар.

Анна Федоровна јуулашкан төрөл 232-чи дивизиянын јуучыл мааныларыла Горно-Алтайскта тушташкан митингтеги куучынында айтты: «...Бистинг дивизия калју фашисттерле јуулажып, Воронежтен ала Украинаны, Молдавияны, Румынияны, Венгрияны, Чехословакияны... өдүп барган. Онын кийнинде көп јылдар өтти... Дивизия јуулашкан маанылар музейде де болзо, бойынын учурын эмди де јылытпаган. Јуучыл маанылар — олар Јенүнинг маанылары. Ол мааныларды тудунганча совет солдаттар Төрөлин фашисттерден јайымдаган, өштүнинг уйазына — Берлинге једеле, Европанын албатыларын базынчыктан јайымдаганы үргүлјиге ундылбас.

Телекейде айалга эмди де кату. Империализмнинг калјурыган ийделери ядерный јуу-јепселдерин көптөдөт. Космоско јуу-јепселдер чыгарарга белетенгилейт, је Совет Черү сергелен, кандый ла өштүни туй согорго белен. Бис, ветерандар, јашөскүримди коммунистический күүн-тапту эдип үредип тазыктыларына, амыр-энчүни корулап алары учун тартыжуга бастыра арга-чыдалысты берерис. Героико-патриотический тазыктыруда кажы ла ветеран эрчимдү туружар учурлу».

Бойынын өткүрген куучындарында, эткен докладтарында ла кычырган лекцияларында Анна Федоровна Бочарова јашөскүримди бойларынын мааныларын бийик тударына, социализм ле амыр-энчү учун текши керекке бойынын јөмөлтөзин эдерине кычырат.

«Слердинг чыдалду колдорыгар, керсү сагыжыгар, ойгор шүүлтегер партиянын XXVII съезди тургускан Улу программаны бүдүрерине, орооннын социально-экономический өзүмин түргендедерине, коруланар арга-чыдалын тыныдарына ууланзын!» — деп ветеран јашөскүримди кычырат.

КПСС-тин XXVII съездинин итогтары аайынча лекциялардын, докладтардын ла куучындардын тематиказы

КПСС-тин XXVII съезди орооннын, бастыра телекейдин жүрүминде эдилетен жаан бурылтада стратегический жөптөр жараткан съезд.

КПСС-тин Төс Комитеди партиянын XXVII съездине эткен Политический докладтын жаңыртаачы амадузы. КПСС-тин XXVII съездинин жөптөринин теоретический учуры.

КПСС-тин XXVII съездинин ижи, жозогы ла једимдери — партиянын Ленин тургускан ээжи-јандарын јарандырып тыгытканы, партийный турумкайды, большевистский чын сости көргүскени болуп јат.

КПСС-тин XXVII съездинин жөптөри аайынча марксистско-ленинский философиянын, политэкономиянын ла научный коммунизмнин жаан учурлу сурактарын јартаганы.

КПСС-тин XXVII съездинин генеральный линиязы — орооннын социально-экономический өзүмин түргендедери, јер үстинде амыр-энчүни тыгыдары.

Партиянын генеральный линиязын темдектеп тургузарда, КПСС-тин Төс Комитединин апрель айдагы (1985 ј.) Пленумынын жөптөринин учуры.

КПСС-тин Программанын жаңы редакциязы — социализмди план аайынча ончо јанынан јарандыратан, орооннын социально-экономический өзүмин түргендеткени ажыра мынан ары коммунизмге баратан программа.

Социализмнин айалгазында производительный ийдектердин ле производствотогы колбулардын диалектиказы.

Жүрүмнин бастыра бөлүктеринде жаан жаңыртулар эдери, совет обществодо жүрүмнин чындыйын өскөртип тыгыдары исторический жаан учурлу задача.

СССР-дин 1986—1990 жылдарда ла 2000-чы жылга јетире өйдө экономический ле социальный өзүминин баш уулам-јылары.

Производствоны тыгыда өскүрер, чындыйды јарандырап ла астамду болор јолго кезем бурылта эдетени — КПСС-тин стратегический некелтези.

Научно-технический ичкери өзүмди тын түргендедери,

албаты-хозяйствоны јангырта тӱзӱри — производство једим-дӱ болорын јеткилдейтен арга.

Науканын ла орооннын социально-экономический ӱзӱмин тӱргендедери.

Иштин арбынын бийиктедеринде эн бийик једимдерге једип алатан јолдор.

Структурный ла инвестиционный политикадагы тӱс ууламјылар.

Машиналар эдип чыгарарын тӱргендедери — албаты-хозяйствонын бастыра бӱлӱктеринде научно-технический ичкери ӱзӱмнин тӱзӱлгӱзи.

Продукциянын чындыйын эн артык ада-тӱрӱл лӱ телекейлик једимдердин кемине.

Аш-курсактын программазын бӱдӱрери — баштапкы учурлу задача.

Аш-курсактын налоги керегинде Лениннин шӱӱлтелерин КПСС-тин XXVII съезди јангы ајалгаларга келиштире тузаланары керегинде.

Хозяйствоны башкарарын јарандыратан тӱс ууламјылар, ишти тӱзӱп башкарарга эптӱ, ээлгир ле бӱткӱл система тӱзӱри.

Он экинчи бешјылдыктын аңылу керектери ле задачалары.

Албаты-хозяйстводо бар бастыра аргаларды тузаланар.

Общественонь ончо члендерин јайым эдери, бастыра јанынан тег ӱскӱрери, јадын-јӱрӱминде керексигенин толо јеткилдеери — КПСС-тин программный амадузы.

КПСС-тин XXVII съезди партиянын социальный политикада, социально-культурный политикада јаан бурылта эдетени керегинде.

Социально-классовый ла национальный колбуларды јарандыраы керегинде.

Социальный чындык ла ак-чек болоры — албаты бирлик, общественонь ӱзӱми политический турумкай ла ӱзӱк јок болорын јеткилдеер.

КПСС-тин XXVII съезди эдилген ишти ле тузаланып турганынын кемин шиндеерин, иш этпестег кирелте алатаныла тартыжарын тыңыдары керегинде.

Албаты бойы башкарынар социалистический аргаларды тереңжидери — совет общественонь политический системазын јарандыратан стратегический јол.

КПСС — албаты бойы башкарынар социалистический аргаларды јеткилдеп турган баштаачы ийде.

КПСС-тин XXVII съезди албатынын депутаттарынын Советтеринин учуры там өзөри, олардын ижинин эрчими тынгыры, каруулу болоры бийиктеери керегинде.

Государствонун аппаратадын, башкараачы органдардын ижин жарандылары, бойынын ведомствозы жаар тартынарын, жаныс ла жербойындагы жылбилерди кичеерин жоголторы жаан учурлу иш.

Демократиянын бастыра эп-аргаларын жаан једимдү тузаланары, јөптөрдү белетеп тургузарында, жарандыларында ла бүдүреринде албаты-јон көнү туружары — партиянын программный некелтези.

Совет кижинин социальный, политический праволоры ла јайымдары.

Партийный, государственный ла хозяйственный органдардын ижи элбеде јарлалып турары — албаты-калыктын эрчимин тынгыдар арга.

КПСС-тин XXVII съезди жаан бурылталу эмдиги өйдө телекейдин жүрүминин аңылу башказы ла төс ууламјылары керегинде.

Телекейлик социализм — кижиликке келер өйдө ичкери барар јол көргүзөр моральный ла материальный тын ийде.

Учындагы текши амадулар амыр-энчү ле социализм болгоны телекейде коммунистический кыймыгунун башка-башка бүдүмдеринин бирлигин көргүскөн төс керектер болуп јат.

Национальный ла социальный јайымданар ийде-күчтерле бирлик күүн-санаалу болоры КПСС-тин качан да кубулбас политиказы.

Телекейде революционный тартыжу тынгыганы, јууны јаратпаган элбек калык ла демократический ийделер көдүрилгени — империализмнин олјочыл политиказына тын буудак.

КПСС-тин XXVII съезди капитализмнин текши кызалангы там теренжигени, онын јөпсинишпестери ле јарашпастары курчый бергени керегинде.

Империализм јуулар баштайт, јуу-јепселдерди көптөдөт, кижиликтин мынан арыгы жүрүмине јеткер эдет.

Ядерный јеткерди жоголторы, јуу-јепселдерди көптөдөрин токтодоры учун бастыратекши тартыжу өткүрери — КПСС-тин телекейде ижинин баш ууламјызы.

Јаңы телекейлик јууны болдырбайтаны, көп улусты кырып өлтүретен јуу-јепселдерди XX јүсјылдыктын учына јетире жоголторы јанынан КПСС-тин Төс Комитединин Генеральный качызынын М. С. Горбачевтын 1986 јылда 15 ян-

варьдагы Угузузында айдылган исторический программанын жаан учуры.

Эки система бой-бойына удурлажа тартышканы, мөрөйлөжөри, госуларстволор ло албатылар бой-бойыла колбулу болоры тыгыыры — телекейдин эмдиги жүрүминде жолду болотон керектер.

Бастыра планетанын госуларстволоры ла албатылары эмдиги өйдө бастырателекейлик задачаларды бүдүреринде өмөлөжип, текши туружары.

КПСС-тин XXVII съезди телекейде жеткер жок болорын жеткилдеер бастыратекши система төзөөри керегинде.

КПСС-тин XXVII съезди жаңы исторический айалгада партиянын башкараачы учуры, ижинин эп-аргалары ла эп-сүмези керегинде.

КПСС-тин XXVII съездинин жөптөрин бүдүрери учун эрчимдү тартыжары, жаңы аргалар табары, бойынын ижин жагыртары — кажы ла партийный организациянын ижин жагырта төзөп турганынын учуры.

Партийный комитет — партийный башкартунын органы, КПСС-тин XXVII съездинин жөптөрин бүдүрери жанынан иштерди төзөөчи.

КПСС-тин XXVII съезди башкараачы ишчилерди талдаар ла ишке тазыктырар партийный ээжилерди кыйа баспастан бүдүрери керегинде.

КПСС-тин Уставы — партийный жүрүмде кажы ла коммунистке закон.

Критика ла самокритика — партиянын ла общественнын жүрүминин ленинский нормазы.

Партийный кижиге ак-чек болоры учун, коммунисттер практический керектерде баштаачы жерде болоры учун.

Идеологический ишти једимдү эдип алатан жаңы аргалар ла общественный айалгалар.

Идеологический иштин политический, экономический ле социальный практикала колбузын тыгыдар.

Кажы ла кижиле тагынан иштеери тазыктырар иште жаан учурлу.

КПСС-тин XXVII съезди партиянын культурный политиказы керегинде.

Имперализм баштаган «психологический јуу» — каршулу кылыктардын јолы.

СССР — КИТАЙ: КОЛБУЛАР ЈАРАНАТ

КПСС-тин XXVII съезди Советский Союз КИТАЙДЫН Албаты Республикасыла колбуларды јарандыарга күүнзеп туру деп база катап айткан. Эки ороон экономикада өмөлөшкөни совет те, кыдат та албатылардын јилбилерине јарап турганы керегинде бистин партиябыстын XXIV, XXV ле XXVI съездтеринде улай айдылып келген.

СССР-дин ле КНР-дин башкаруларынын 1984 јылда 28 декабрьдагы јөптөжүзи аайынча эки орооннын ортодо садуну, экономикада, наукада ла техникада өмөлөжөрин башкара Комиссия төзөлгөн. Бу Комиссия эки орооннын ортодо кол салылган јөптөжүлөр ле договорлор бүдүп турганын шиндеер, садуну тыгыдары ла өмөлөжөрин элбедери ле теренжидери јанынан јаңы шүүлтелер белетеер учурлу. Комиссиянын национальный јанын башкарулардын башчыларынын заместительдери башкара эдип јөптөшкөн.

Анайда Комиссиянын совет јанынан председателине КПСС-тин Төс Комитединин члени, СССР-дин Министрлер Совединин Председателинин баштапкы заместители Архипов И. В. көстөлгөн. КИТАЙ јанынан председателине КПК-нин Төс Комитединин Политбюрозынын ла Секретариатынын члени, КНР-дин Госсовединин премьеринин заместители Ли Пэн көстөлгөн.

Бу јуукта Пекинде СССР-дин ле КНР-дин ортодо садыжары, экономикада, наукада ла техникада өмөлөжөри аайынча Комиссиянын баштапкы јууны өткөн. Јуун ачылар алдында Совет делегациянын члендери КИТАЙДЫН јаан городторында — Пекинде, Нанкинде, Усиде, волостьтордо болуп, кыдат предприятиялердин ле крестьяндардын биригүлеринин ижиле танышкандар, көп ишмекчилерле, крестьяндарла, инженерлерле, специалисттерле, ученыларла, башкараачы хозяйственный ла партийный ишчилерле туштажып куучындашкан, Ороондо экономиканы тыгыдары јанынан јаан иш өдүп јат. Јаңы промышленный предприятиялер тудулат, эскизи јаңырта јепселип јат. КИТАЙДА кезик промышленный райондоры тын өскөн.

Пекиннин јаказында делегация металлургический ком-

бинатта болгон. 6 жылдын туркунына комбинат экономический ченелте өткүрүп иштеп жат. Предприятиенин экономический праволоры сүрөөн жаан. Комбинат бойынын бийик кирелтезиле цехтерди элбедип, жаңы жазалдарла жепсейт, социальный керектер бүдүрөт — бастыра бу иштерди бүдүрөрине госбюджеттен акча албай жат. Закон аайынча комбинаттын кирелтезинин 20 проценти государствонын бюджетине көчүрилет. Агломерациянын цегинин ижиле таныштылар. Цехти темир кайылар наукада ла техникада жаңы жедимдерди тузаланып, жагырта жепсейле, элбеткен. Прокатный цехти беженинчи жылдарда СССР-дин болужыла тудала, Совет Союзтан алган машиналарла, агрегаттарла, жазалдарла жепсеген. Цех эмди де бийик арбынду иштеп турганын цехтин начальниги темдектеди. Продукция эмдиги өйдүн научный ла технический некелтелерин жеткилдеп жат.

Уси городтын жанында беш деремнени бириктирген волостью крестьяндардын биригүлеринин ижиле, олардын болушту предприятиелериле танышкан. Совет делегация танышкан баштапкы предприятие — тыш жанындагы садунун организацияларынын жакылтазыла гран ары жанына садар продукция — балдардын жымжак ойынчыктарын эдип ле көктөп турган фабрика. Предприятиде 110 үй кичи иштейт. Бастыра техниказы — көктөнөтөн 30 машина. Качан кыраларда кидим иш башталганда, үй улус журт хозяйстводо: аш өскүрген кыраларда, садыжарда, огородтордо ло өскө дө иштерде туружып жадылар. Ол иштен бош өйдө — фабрикада.

Экинчи предприятие — аңылалган хозяйстволордын жакылтазыла темирден чүми жок механизмдер, жазалдар эдеечи жаан эмес металлический завод. Бу предприятиелердин учуры: журт хозяйстводо керектерден бош улуска иш берери ле волостынын социальный керектерине чыгымдайтан акча иштеп алары.

Совет делегациянын члендери Пекинде, Нанкинде, Усиде беженинчи жылдарда Совет Союзта үренеле, оноң совет специалисттерле кожо иштеген көп инженерлерле, техниктерле, ишмекчилерле тушташтылар. Олор орус тилди ундыбаган.

Китайдын делегациязынын члендериле, городтогы ла волостытордогы ишчилерле, КНР-дин башкараачыларыла бистин делегация туштажып куучындажарда, олор ончозы КПСС-тин XXVII съездинин ижи, онын жөнтөри керегинде жакшы билери жарталды. Олор совет коммунисттердин съез-

дининг документтери, Совет Союзтын социально-экономический өзүмин түргендедетен программаны бүдүрүп баштаганы керегинде тын соныркап сурап угуп турдылар.

Комиссиянын баштапкы жуунында делегациялар СССР-динг ле КНР-динг ортодо садунунг, экономикада, наукада ла техникада өмөлөжип турганынын көп сурактарын, СССР-динг экономический ле технический болужыла Китайда жаңы предприятиелер тудары, эскизин жаңыртары керегинде эки орооннын башкарулары эткен жөптөжү бүдүп турганын, анайда ок СССР-динг ле Китайдын ортодо 1985 жылда саду өткөнин шүүшкен.

Жуун эки орооннын ортодо, саду-экономический - колбулар калганчы жылдарда токтоду жок өзүп келгени темдектелген, 1986—1990 жылдарга эткен жөптөжү аайынча Совет Союзтын ла Китайдын ортодо саду, ол тоодо ганнын жаанында садуну мынан ары там тыгыдарын жөптөшкөн. Бистинг ороондорыста садуну жөптөжүдө темдектелгениненг чик жок элбедер арга бары айдылды.

«Келер ойди сананза, СССР ле Китай өмөлөжөтөн аргалар сүреен көп, оморды толо тузаланар керек. Ненин учун дезе, тыгыда өмөлөшкөни эки орооннын жылбилерине жарап жат; экинчизинде, эки ороон өмөлөшкөни бистинг албатыларыстын текши амадуларынын — социализмнин ле амыр-энчүнин жылбилерине жарап жат» деп, партиянын XXVII съездине КПСС-тинг Төс Комитединин Политический докладында М. С. Горбачев айткан. Андый шүүлтелерле Совет башкарунын делегациязы Комиссиянын Пекиндеги жуунында башкарынган.

Комиссия өөн-бөкөн жок, бой-бойын жакшы ондошкон, жарамыкту айалгада иштейле, садуда, экономикада, наукада, техникада, үредүде ле өскө дө керектерде СССР ле КНР өмөлөжөрин теренжидери ле элбедери жаанынан куучындажып жөптөшкөн.

Комиссиянын жаан једими: эки ороон теп-тег праволорлу бой-бойына тузалу болотон ээжиле башкарынар, план аайынча узак ойгө өмөлөжип, садуну там ла элбедип барары, колбуларды элбедерине жарамыкту, жаңы эп-аргалар табып тузаланары жаанынан жөптөжип алганы. Анайда эткени СССР-динг ле КНР-динг төс жылбилерине жарап жат, телекейде айалга јымжаарына, телекейдеги керектерде социализмнин учурын бийиктедерине, Азияда амыр-энчүни ле јеткер жок болорын јеткилдеерине јөмөлтө эдери Комиссиянын жуунында темдектелген.

Оныла коштой СССР-дин ле КНР-дин ортодо колбулар-дын историязы керегинде тоолу сөстөр айдар керек. Эки орооннын ортодо колбулар өрөлү де, төмөндү де болгон. 1949 жылда Кытайдын Албаты Республикасы төзөлгөн кийинде СССР-дин ле КНР-дин ортодо жүзүн-башка керектерде элбек колбулар башталала, беженинчи жылдардын учына жетире сүреен тынгыган. Ол жылдарда эки орооннын ортодо саду жылына эки миллиард салковойды ажып туратан. Экономикада ла техникада өмөлөжөри жаан тузалу өдүп турган. Кытайда Совет Союзтын технический болужыла 200-тен ажыра жаан предприятиелер тудулган. Көп мун тоолу совет специалисттер Кытайдын Албаты Республикасынын предприятиелеринде ле стройкаларында иштеген. Совет Союзта (институттарда, техникумдарда ла училищелерде, научный учреждениелерде, предприятиелерде) мундар тоолу кыдат специалисттер белетелген, практика өткөн. Научный учреждениелер бой-бойыла өмөлөшкөн.

СУРАҚТАРГА КАРУУ БЕРИП ТУРУС

США бистин экономиканы јайрадып болор бо?

Сурак јенгил эмес. Андый амадуны США-нын кезик башкараачылары бойларынын алдына тургузала, јуу-јепселдерди көптөдип баштайла, СССР-ле саду-экономический ле научный колбуларды коомойтыдып јадылар.

Совет государствонин историясында андый некелтелер эдип, Советтер «јүрер бе?» эмезе «јоголор бо?» деген сурактар турган өйлөр болгон. Јуунин алдындагы бешјылдыктардын јылдарында бистин албаты тин ийделү коруланар индустрия тзөгөн. Шак ла онын шылтуунда бис Ада-Төрөл учун Улу јууда јенгип чыкканыс. Качан өштү СССР-дин Күнбадыштагы јерлеринде јаан учурлу райондорго колдомдоп кирип аларда, кайкамчылу керектер эдилген: јүстер тоолу сүреен јаан заводторды совет улус Күнчыгыш јаар көчүреле, фашисттерди јенетен јуу-јепсел эткен.

Анайдарда, фронттордо бистин јенү ол ок өйдө озочыл научно-технический, конструкторский, инженерный шүүлте-нин јенүзи болуп јат.

Эмди бисти јуу-јепсел көптөдөр јолго тургустырала, «СССР-ди экономический јайрадарга» иженип турган улус бойларында бар тоомјылу специалисттердин шүүлтезин уккан болзо, олардын бойына ок тузалу болор эди. Темдекте-зе, Англияда јарлу ученый, Нобелевский сыйдын лауреады Арчибальд В. Хилл бар. Ол мынайда бичиген: «Јуулап келген Германский фашисттерди туй согорго СССР-дин албатылары бойында бар бастыра аргаларды сүреен билгир ле эрчимдү тузаланганы советский система турумкай, государство пландап турганы јүрүмдү болгонын кереледи».

Советский социалистический системаны, керек дезе, фашисттер темдектеген. Фашисттердин башкараачылары СССР-дин экономиказы ла коруланар ийдези кандый чыдалду болгонын јетире билбегенин фельдмаршал Кейтель темдектеген.

Ол керегинде эмди база катап эске алындыра айдары керектү.

...Фашизмле от-көрнөөлү јуу-согуштарда бистин ороон бойынын национальный байлыгынын үчинчи үлүзин јылыйт-

кан. Анайда калапту жууда чыдалы чыгып калган ороон тишти тиштенип, курды кезе курчанып алала, кыйалта жок керектү боло берерде айдары жок көп акча-жөөжө чыгымдап, атомный жуу-жепсел эдип алала, империалисттердин каршулу амадуларын үскен. Бистин чыдалыс чыкпады, олордын айдыжыла «экономика жайрадылбады».

Космосты шиндееринде социализм база бойынын сүреен жаан аргаларын көргүсти. Мында СССР ракетный программанын акту бойы бүдүргенин темдектеери керектү. США дезе бойы бүдүрүп болбогон. Олорго өскө ороондордын ученыйларын, науказын тузаланарга келишкен. Жуу токтогон кийнинде США Германиядан ракеталар эдеечи 500 ученыйлар ла инженерлер апарган. Ол тоодо согында «Америкада баллистический ракетанын» адазы деп адалган Вернер фон Браунды, «Першинг» ракеталар эдерин башкараачы Артур Рудольфты тарта бергендер.

Америкага ракеталар эдери жанынан немецкий ученыйлар болушса да, СССР США-ны озолоп турган. Американын журналдарынын бирүзінде «орустар спутник эдетен жажытты Бириктирген Штаттардан уурдап алган ба?» деп статья жарлаларда, «олор бистен эмес, бис олордон уурдаар керек» — деп, фон Браун айткан.

Жуунын алдында да, кийнинде де бисти жуу-жепселдерди токтоду жок көптөдөр жолго ийде салып, там ла көп чыгым эттирерине албадап тургандар. Кажы ла учуралда бистин ороон, совет албаты жаңы жуу-жепсел эдетен жаан чыгымдарга чыдашпас деп күнбадышта иженгенин олор жажырбай тургандар.

Ойлөр өдүп турды, «советологтордын» иженгенинен эш-неме болбоды. СССР оноң болгой, бойынын коруланар ийдезин тыгыдып алала, амыр-энчү экономиказын өскүрди, албаты-калыктын жадын-жүрүмин жарандырды.

1950 жылда СССР-дин промышленнозынын продукциязы США-нын кеминин 30 процент кирези болгон болзо, 1960 жылда — 60, 1970—75, эмди дезе 80 проценттен ашты.

Бистин амыр-энчү экономика тыгып өскөниле кожо СССР-дин коруланар ийдези тыгыганы кажы ла кижиге жарт. Бисте олордын кажызына ла акча-жөөжө једер.

США-нын жуучыл бюджетди токтоду жок өзүп келеле, бы-жыл 300 миллиард салковойды ашты. «Жылдыстар ортодо жуу-лажарына» белетенери сүреен көп чыгым керексири ончо улуска жарт. СОИ-нин программы 1,5 триллион доллар керексиир.

США бисти база көп чыгымдарлу стратегический жуу-јепселдер эттирет. Шак ла бу чыгымдар ажыра оло совет экономика јайрадыларына иженгилейт.

СССР-дин ле США-нын стратегический жуу-јепселдеринин кеми тенге жуук. СССР оны бустурбаска кичеенип туру. «Совет Союз бойынын јеткер јок болорын оног тыгыдарга албаданбайт, јабызадарга јөпсинбес» — деп, М. С. Горбачев айткан. Андый болорына көп чыгымдар эдери керектү. Је Совет Союзтын бюджетинде коруланарына чыгымдар Америкадан чик јок ас. Ненин учун андый болуп јат?

Күнбадышта империалисттердин пропагандазы «Совет Союзта коруланарына чыгымдар чик јок көп, је Советтер оны јажырага бюджеттин башка-башка статьялары ажыра өткүрип јадылар» деген көк төгүн шүүлте таркадат.

СССР-де коруланар промышленность, бастыра индустрия чилеп ок, социалистический Государствонин колунда болгон керегинде база катап айдари керек јок. Жуулажар продукциянын баазын государство бойы тургузат. Оны бийиктедерге јарабас. Бисте оны бийиктеделе, астам алып байытан улус та јок.

Капиталдын телекейинде керектер өскө. Жуу-јепселдерди көптөткөни монополиялардын астамын бийиктедип јат. Онын да учун баалар там ла өзүп турат. «4 цент (акча) турар лампочка учун Пентагон 100 доллар төлөп јат» — деп, Рейган бойы айткан.

СССР-дин ле США-нын коруланар керектерде база бир башказы неде дезе, США-да јалдап алган черү. Солдаттар черүге көп акчалу болорго барып јадылар. Јалдап алган черү — баалу. США-нын коруланар министерствозына берип турган акчанын талортозынан көбизи черү тударына чыгымдалат.

База бир башказы — черүлер турган јеринде. США-нын черүлери јер үстинин башка-башка талаларында 1500 турлулар сайын чачыны туруп јадылар. Олорды тударына јылына сүреен көп акча чыгымдалат.

США-да жуу-јепселдерди көптөдөр акчаны кем берип јат. Күнбадышта пропаганда таркадып турганыла болзо, жуу-јепселдер эдеечи монополиялар Пентагоннын јакылталарына байып, бойынын кирелтезинен казнага там ла көп акча көчүрип јат. Бойы бойын акчаландырып јат. Кандый ујады јок меке!

Керекти чынынча алгажын, андый неме болбой јат. Жуу-јепселдерди там ла көптөдө эдип турганынан астам там ла

көптөөрдө, президент Рейган ла онын көдөчилери «жайым» капитализмди чеберлеп, монополияларга налогтор төлөөринде жеңилтелер эдип турганынан улам, казнага акча көчүрери көптөбөй жат. Темдектезе, 1981—1983 жылдарда США-нын эн жаан дегедий 128 корпорациязы 60 миллиард доллар кирелте алза да, государствонун бюджетине бир де акча көчүрбеген.

Өткөн бюджетный жылда государствонун бюджетине кирген акчанын 83 проценти ишкүчиле жаткан тегин американецтер төлөгөн налогтор болордо, жүк ле 6 проценти — корпорациялар төлөгөн налогтор. Керектин чыны андый.

Күнбадыштагы империалисттер совет экономиканы жуу-жепселдерди көптөткөни ажыра жайрадарга амадап турарда, олар Совет Союз технология жанынан база сондоп туру деп иженгилеген.

Je СССР «технологический сондогонына» бүдер улус там ла астап барып жат. Бу сурак аайынча Америкада Гувердин институту шинжү өткүреле, жарлаган: «США — 80-чи жылдарда» деп книгеде «США эмди Совет Союзты технология жанынан артыктабай жат» деп айдылды. Онон болгой США-да кезик ученый-экономисттер СССР Американы кезик жаан учурлу производство технология жанынан озолой бергенин темдектеп турулар. Темдектезе, Пентагон кепке базып чыгарган «Совет Союзтын жуулажар ийдези» деп адалган брошюрада — «Электрооптикада, аэронавигацияда, гидроакустикада, приборлор эдеринде, ракеталардын двигательдеринде США Совет Союзтан сондой бергени» темдектелген.

Je Пентагоннын брошюразынын база бир амадузы — калак-кокий, Советтер бисти артыктай ийди деп калактайла, үзеери акча некеп алатаны. Андый да болзо, олардын ученыйларынын айдыжында чын неме база бар.

Эмдиги өйдө коруланар промышленность электроникадан камаанду. 1983 жылда Совет Союз Франциядан, ФРГ-ден, Италиядан, Англиядан, США-дан ла Япониядан 23 млн. салковойдын ЭВМ садып алган. Бойы десе ондор тоолу ороондорго 114 млн. салковойдын андый продукциязын саткан.

Совет техниканын жуулажар керектерде једимдери Күнбадыштын једимдеринен ас эмезин, кезигинде СССР озолой берип турганын Американын газеттери ле журналдары темдектеп турулар.

Керектер јарт болгодый. Андый да болзо, Американын «Тайм» журналы М. С. Горбачевко сан-башка сурак берген:

«Совет Союз Бириктирген Штаттарда эдилген јангы технологияла таныжар аргаларды элбедерге албаданат. Кер-мар США андый аргалар бербегежин, СССР андый технологияны кандый орооннон алар күүндү?» Каруузына М. С. Горбачев айткан: «Качан јууга белетенерине үзеери чыгымдар эдери керектүзин јартап турганда СССР технология јанынан США-ны сүреен тын озолой бергени керегинде США-да куучын көптөй берет. Качан бисти бойынын технологиязына јууктатпаска, СССР-ле колбуларды астадарга турган болзо, олар бисти сондогон деревне эдип көргүзип, оныла садышканы, онон болгой өмөлөшкөни бойынын национальный јеткер јок болорына каршу јетиргени эдип көргүзөр күүндү, мынын чыны неде? Неге бүдетен?»

Је чын керекти јажырып болбос. Совет Союзтын јуучыл доктриназы — јангыс ла коруланарына ууланган. Јуу-јепселдерди көптөдөринде кажы ла јангы алтамды СССР эмес, США эткенин јуунын кийниндеги бастыра история керелейт. Биске јаантайын сүрүп једижерге келишкен. Јуу-јепселди көптөдөри јанынан империалисттердин кажы ла алтамына бис јозокту каруу берип турганыс. Атомный бомбаларла, бастыра ракеталарла, олардын ядерный окторыла, суу алдыла јүрөр атомный кемелерле, өскөлөриле де ончозыла керектер андый болгон. Эмди база катап анайда эдери керектү боло бергежин, бис тура калбазыс.

Американын «јылдыстар ортодо јуулажар» программазы технический јанынан бүдүрөр аргалу боло бергежин, ол тушта бистин ороон ас чыгымдар эдип, оныла тартыжарга онон тын система јазап аларга јенил болоры керегинде СССР-дин наукалар Академиязынын вице-президенти Е. П. Велихов темдектеген.

«Кер-мар США керсү сагыш аайынча этпей, бойынын программазынан мойнобозо, бис ого јозокту каруу беретен органы табарыс. Јангыс ла космостон эмес» — деп, М. С. Горбачев айткан.

Бүгүн НТР өйинде бир де индустриальный государство, канча да кире бай да, чыдалду да бол, промышленностьтын, науканын ла техниканын бастыра бөлүктеринде түңей ле артыктап туратан аргазы јок. Оны США бойы јарт көргүзет. Бүткүлинче капиталдын телекейинде баштаачы јерде турала, США Күнбадыш Европадагы ороондордын ла Япониянын науказынын ла техниказынын једимдериле таныжарга кичеенет.

Совет Союзтын једимдериле таныжарга олар база тын

жилбиркеп жадылар. США-нын ондор тоолу кампаниялары Совет Союзтын «Лицензинторг» организациязыла колбуларды элбедип, техниканын жаан өзүмдү бөлүктөрүндө бойлорына келишкен лицензия садып алары жанынан куучындажып жөптөшкелейт.

Советский лицензияларды гран ары жаар садары жылына 30 проценттен өзөт. Өткөн беш жылдыкта оорды Совет Союз бойына садып алганынан эки жарым катап көп саткан. Бастыразы гран ары жаар 700 лицензия садылган.

СССР-ден лицензияларды Япония, Италия, Франция, ФРГ, Англия, США эн ле көп садып алгылайт. Жетенинчи жылдарда США Совет Союзтан 34 лицензия садып алган, бойы биске жүк ле 8 лицензия саткан.

1983 жылда США-нын бир газединде СССР ле научно-технический өмөлөшкөнүнүн тузалузы керегинде статья жарлалган. Анда айдылганынын кезиги бу.

Атомный энергия: «орустар Американын ученыларына жаан болуш эттилер».

Электрометаллургия: мында «Совет Союз баштаачы ороон болуп жат», США десе совет ченемел ажыра сүреен жаан жедимдерге жедип алган».

Техникада ла технологияда жаан жагыртулар эдерин жеткилдейтен научный шинжү ле ченелтелер өткүреринде СССР США-ны ла «Текши рыноктын» ороондорун чик-жок озолой берген. «Научный шүүлтелердин эн жаан портфели Совет Союзта жадып жат» деп, Күнбадышта тегин айдыжып турган эмес. Изобретениелердин тоозыла СССР США-ны 2,5 катап өздөлгөн. Эмди керектүзи — ол жедимдерди канча ла кире жакшы тузалаңатаны, научно-технический өзүмди бастыра аргаларла түргендедетени.

Бисте бастыра национальный байлык албаты-калыктын ижиле, кичеенгениле, кымакайланганыла эдилип ле жуулып жат. Бисте жалкууратаны, кичеенбейтени, анар-мынар эдетени база бар. Оорды жоголтор керек.

Бис США-га ла НАТО-го жуулажар ийделер артыктаарга бербей турарыста, жүрүмдө өскө керектерге ажару кезик учуралда арга жокто жабызай берип жат. Ого жөпсинерге жарабас. Улуска эн керектү ле жакшы чыгдыйлу товарлар жедишпей турганын, улустын жадын-жүрүминде жеткилдеш жабыс кеминде болгонын жоголтор керек.

Бистин жүрүмисте жедикпес-тутактар көп болорына жөмөлтө эдетени — империалисттердин социализмге удурлаштыра өткүрип турган каршулу ижинде жаан учурлу.

Бистин өштүлөристин совет экономиканы жайрадар амадузын туй согорго кажы ла совет кижиге кичеенип иштенери, Совет госуударствонун бюджетинде бастыра статьяларга чыгымдайтан акча жеткил болорына кичеенери керектү. Бистин чыдалысты чыгарарга күүнзегендерге бистин каруу андый.

«Анайдарда, жуу-жепселдерди көптөткөниле бистин чыдалысты чыгарып болбос, космостон биске тийерге күч, технологияда озолоп болбос» — деп, М. С. Горбачев Тольятти городтын ишкүчиле жаткандарыла туштажып куучында жарда айткан.

Д. А. СОРТЫЯКОВ,
КПСС-тин обкомунун лекторы

США-нын ЈУУЧЫЛ-СТРАТЕГИЧЕСКИЙ ДОКТРИНАЗЫ ӨСКӨЛӨНИП ТУРГАНЫ

США-нын эмдиги администрациязынын стратегический доктриназынын социально-политический ле жуучыл-технический ууламжылары жанынан статьялар «Агитатордын сөзүндө» жарлалган. Калганчы өйдө США-нын башкараачылары бойлорынын азийги жуучыл-стратегический доктриназын бир эмеш кубултала, элбедип ийдилер. Ол кубулталарга бу статья учурлалды.

Калганчы өйдө США-нын администрациясында, Пентагондо, Американын газет-журналдарында жаңы жуучыл-стратегический стратегия керегинде көп куучын болуп жат. Ол — «жер устинин кажы бир талазында Бириктирген Штаттардын «национальный жылбилерине жарабас» керектер боло берди деп, Вашингтон шүүзе, США ол жерге черүлериле жуулап киретен «правозын» жарлайтан «неоглобализмнин» (телекейди бийлейтенинин) доктриназы керегинде айдып турганы.

Мында куучын элден озо Вашингтонго жарабай турган политикалу жаңы өзөөчи госуларстволордын башкаруларын антарарга эмезе Вашингтоннон сөс уккур башкаруларды жаңда арттырарга болуп, өскө ороондордын ичбойындагы керектерине кирижер «право» керегинде өдүп жат.

США бойынын жаңы доктриназынын олжочыл ууламжызын жажырарга күүренет. Кезик журналдар «Рейганнын политиказы» деп адагылаган бу доктринаны «терроризмле тартыжатан» эмезе «терроризмге удурлашкан» доктрина деп адагылайт.

Доктрина бастыра телекейге таркаар амадулу. Мында кажы бир жерде Американын жылбилерин корыыры керегинде, темдектезе, озогы өйлөрдө Джеймс Монро президент болордо Күнбадыштагы жарым шарды (Түндүк ле түштүк Американы) «США-нын кийини жаны» деп жарлаган чылап, эмезе Д. Картер президент болордо Жуук Күнчыгышты США-нын «жылбилерине эн керектү жерлер» деп жарлаган аайлу эдип жарлап турган эмес. Олордын жаңы доктриназы аайынча «США-нын жылбилери» таркаган жерлердин ганы эмезе учы-кыйузы жок.

Анайда бастыра телекейди бийлейтен («неоглобализм-

нин») политика керегинде баштапкы катап США-нын госу-
дарственный качызы Дж. Шульц 1984 жылда декабрь айда
США-нын госдепартаменти чыгарып турган бюллетень-жур-
налда жарлалган «Терроризм ле эмдиги телекей» деп ста-
тьяда айткан. Бу статьяда автор «Терроризм баштап
турган» госу-дарстволорло эрчимдү тартыжарына, керектү
болзо, ичбойындагы керектерине кирижерине кычырып тур-
ды. Мында «терроризм» деген сөс ажыра Вашингтоннын
башкараачылары элден озо национальный жайымданары
учун албатылардын тартыжузы керегинде айдып жадылар.

1985 жылда жайгыда Пентагоннын журналдарынын бирү-
зинде США-нын черүзинин полковниги Р. Паскалдын ста-
тьязы жарлалган. Ол статьясында автор «Жаан эмес жуу баш-
таары керегинде» доктринанын учурын жартаган. Кер-мар
США-нын национальный жылбилерине стратегический жет-
кер боло бергенин, ол тушта «Жаан эмес жуу» баштаар ама-
дула президент бастыратекши мобилизация - жарлаар арга-
лузы статьяда айдылды.

1985 жылда январь айда Форт-Макнейрдеги жуучыл тур-
луда «Жаан эмес жуунын» сурактары аайынча өткөн конфе-
ренцияда коруланарынын министри К. Уайнбергер ле гос-
качы Дж. Шульц, Вашингтоннын администрациясында тур-
ган бийик жамылу өскө дө улус, Пентагоннын башчы гене-
ралдары, Ак турага жуук газеттердин корреспонденттери
турушкан. Уайнбергер ле Шульц конференцияда айткан куу-
чындарында доктринаны жүрүмде бүдүрери жанынан чокым
шүүлтелер айттылар.

Жаңы доктринанын учурын «Ю. С. ньюс энд уорлд рипорт»
журналда жарлалган статьяда Ак туранын ишчизи Патрик
Бьюкенен мынайда жартады: «Кажы бир ороон социалисти-
ческий лагерьге кожула бергенин, ол анда жаантайын артар
эмес деп, бис шүүп жадыс. Ол ороондо национальный жайым-
данар түймеен башталза, Америка ол улуска болужар учур-
лу». Онон ары статьяда «бастыра телекейде Совет Союз
жаар жайылган башкаруларды антарар амадулу түймеендер-
ге президент жөмөлтө эдип турганы там ла элбей бергенин»
темдектеди. Ол ок амадуны президент Рейган 1985 жылда
24 октябрьда ООН-нын Генеральный Ассамблеясында куу-
чынында жартап, «социализмге удурлашкан ийделерге Аме-
рика болужары токтобос то, токтоор учуры да жок» деп айтты.

Жаңы доктрина аайынча кандый политический ле жуучыл
керектер эдери керегинде Американын газет-журналдарында
көп жарлалды. Ол иштердин ортодо «анылу операциялар»

өткүрери, жалдап алган черү ийери, «түрген тузаланар» черүлерди тузаланары темдектелген. Оныла коштой психологический жуу өткүрерине жаан аяру эдилген.

Психологический жуу өткүрери — жаңы доктринанын жаан учурлу бөлүгү. «Психологический жуу «терроризмде» (национальный жайымданар амадуларла) тартыжарында США-нын аргаларын элбедип жат» деп, Американын газеттеринде айдылат. Психологический тартыжунун программаларын жөнүлү бүдүрерге «кайу эдер аргаларды» билгир тузаланар керек, мында пропаганда эдери, өштүнүн пропагандазыла тартыжары, жастыра шүүлтелер таркадары жаан учурлузын темдектегилейт.

США-нын жаңы жуучыл-стратегический стратегиязы, онын олжочыл ууламжылары өскө государстволордын ичбойындагы керектерине киришкени, телекейлик правонун ээжилерин бусканы болуп жат.

Кажы ла албаты бойынын жүрүм-салымын бойы башка-рар, бойынын государстволу болор, кандый политика өткү-рерин бойы билер, нажыларын бойы талдап алар праволу. Вашингтон ол праволорды жоголтоло, албатыларды колго тудар, бийлеер, кулданар амадулу. Азияда, Африкада, Латин Америкада кандый бир государствонун башкарузы Вашингтоннун сөзүн укпаза, оны кезедерге, керек болзо, черү ийеле антарарга кичеенет. Жаңы доктринанын учуры андый.

«Бастыра телекейди бийлеер амадулу политика тынжы бергени Вашингтон калганчы өйдө телекейде өткүрген политический ижинен жарт көрүнөт. Анголада башкаруга өштү бандалардын башчызын Савимбини Вашингтонго алдырып апарала, сүрөөн жаан болуш берер болгоны, Пакистаннын жеринде жуулган афган душмандарды мылтык-бычакла, ол тоодо ракеталарла жепсеп, Ливияга удурлаштыра каршулу кылыктарын токтотпой турганы, Гренаданы черүзиле жуулап алала, андагы башкаруны антарганы, Никарагуанын революционный башкарузын жуулап антарарга турганы, өскө дө андый быжар керектери — США-нын администрациязы бас-тыра телекейде албатыларды ла ороондорды колдо тудар, оларды бийлейтен политика («неоглобализмнин» политика-зын) өткүрүп турганын керелеп туру.

Бойынын андый кирлү, быжар ижин актаарга Американын империалисттери, олардын пропагандазы «Совет Союз теле-кейде террор өткүрүп туру» деп орды жок неме табып, СССР-ди ле социализмнин өскө дө ороондорун жабарлаган пропаганда таркадып туру.

Азияда, Африкада ла Латин Америкада болуп турган түймееңдерди, блааш-тартыштарды «Москваның кол-салаа-зынаң улам болуп турган керектер» деп айдыжып турулар. Вашингтонның политиказына јарабаган кажы ла керекти оло «Москваның каршулу» ижиле колбулу дежет. СССР «үчинчи телекейде» бойының политиказын кубултып ийзе, ол тушта Совет Союзтың ла США-ның ортодо колбуларда јаан учурлу сурактар аайынча јөптөжип алар арга боло берер деп айдып јадылар.

США-ның администрациязы јер үстиниң башка-башка талаларында башталып турган блааш-тартышка кирижип, олоды там тыңыдып тура, ядерный јуу-јепселдерди көптөдөр, «јылдыстар ортодо јуулажар» программаларын актаарга амадап јат. «Неоглобализмниң» доктриназы ажыра оло ядерный јуу-јепселдерди бу јүсјылдыктың учына јетире јоголторы јанынаң Совет Союзтың исторический јаан учурлу программанын јаратпай, ого јөпсинбей турганын көргүскилейт.

«Неоглобализмниң» доктриназы бастыра госуларстволорго ло албатыларга јаан јеткерлү. Өскө ороондордыҥ керектерине киришкенинең улам јуу-согуштар башталат. Ол — ядерный өйдө бастыратекши амыр-әнчүге тың чочыдулу.

Бу јуукта Американың сенады гран ары јанында Американың улузына удурлаштыра каршулу керек эткен террористтерди кату каруузына тургузары керегинде законопроект јараткан.

Бу закон США-ның тышјанындагы политиказында «неоглобализмди» көргүзет. Анайда США бойының законыда өскө ороондордыҥ улузын јаргылаарга туру. Бу законның проегин сенатта шүүжерде кемнең де камааны јокко, алдынаң бойы турган Ливияны, Иранды, Сирияны, Кубаны, Кореяныҥ Албаты-Демократический Республиказын јабарлаган ла кезеткен чур-чуманак тың болды. Оло «террористтерле» тартыжарга ООН-ның Уставын да бузарынаң тура калбазыс деп јажыды јоктоң айдып турдылар. США-ның коруларнының министриниң политический сурактар аайынча заместители Ф. Икле террористтерле тартыжарга политический ле экономический аргаларла коштой черүни база тузаланары керектүзин сенаттагы куучынында айтты. Андый ок шүүл-тени госдепартаментте терроризмле тартыжар управление-ниң директоры Р. Окули айткан.

США-ның госкачызы Дж. Шульц террористтерге болужып турган ороондорды көнү јуулаар керек деп айдат.

Анайда США-нын администрациясы террористтерди каруу-
зына тургузатан законды бүдүрүп баштады. Президент
Рейганнын жакарузыла Американын жуучыл самолетторы
Египеттин пассажирлер тарткан самоледын албанла Сици-
лияга экелип отургыскан. Эмди Ливиянын жараттарынын
жанынан США-нын жуучыл керептери айрылбай туру. Быыл
март айда жуучыл самолетторы Ливиянын кейдеги гранын
бускан, керептери жараттагы городторды аткылаган.

США-нын администрациясы андый кылыктарыла ООН-
нын члендери болгон ороондор кандый бир госуударствонун
жерине кирбес, политический жүрүмине киришпес болуп мол-
жонгонын бузуп туру. США терроризмди жоголторы учун
тартыжаачы бололо, бойы госуударственный терроризмнин
жолына турды. Андый кылыктарды эмдиги өйдөги телекейлик
право аайынча алза, бастыра албатыларга тын жеткерлү
болуп жат.

Великобританиянын премьер-министри М. Тэтчер Аме-
риканын Лондондо иштеп турган корреспонденттериле туш-
тажарда терроризмле тартыжаачы болуп, кажы бир госу-
дарствого удурлаштыра черү ийип жуулашканы «телекейлик
правого жарабай жат», андый политика телекейдеги керектер-
де, ороондор ло албатылар ортодо колбуларда «сүреен тын
бускалан эдерден маат жок» деп айткан.

США-нын телекейди бийлеп алатан («неоглобализмнин»)
политикасын, оны жүрүмде бүдүрүп, өткүрүп турган кар-
шулу кылыктарын Совет Союз жаратпай жат. Онын учун
КПСС-тин Төс Комитединин Генеральный качызы нөкөр
Горбачев М. С. партиянын XXVII съездине эткен Полити-
ческий докладта телекейде жеткер жок болорынын бастырате-
лекейлик системазынын Совет Союз тургускан Төзөгөлөрүн
жартап, мынайда айткан: кажы ла албаты кандый жолло
өзүп баратанын бойы билер правоны телекейлик керектерде
ажаруга алары; телелейлик кызаландардын ла кажы бир
жерде башталган блааш-тартыштын аайына куучындажып
жөптөжөр амыр-энчү аргаларла чыгары; госуударстволор ор-
тодо бүдүмжини бузулбазын жеткилдеери жанынан өткүретен
иштер темдектеери; телекейлик терроризмди болдырбайтан,
ол тоодо жердеги, кейдеги ле талайлардагы жолдорды тузала-
нарын жеткер жок эдетен жаан једимдү аргалар тузаланары
телекейдин жүрүминде политический керектерде кыйалта
жоктон керектү.

Ф. МАРАЧЕВ,
КПСС-тин обкомынын лекторы

ВАЖАЛЫКТАР

Өзүмди түргендедер жолдо	3
Күүнзеп ле јилбиркеп эдип турган кереги	11
Јүрүмде ченелген	13
КПСС-тин XXVII съездинин итогторы аайынча лек- циялардын, докладтардын ла куучындардын тема- тиказы	16
СССР — Китай: колбулар јаранат	20
США бистин экономиканы јайрадып болор бо?	24

СОДЕРЖАНИЕ

Выше темпы ускорения	3
Лектор — активный борец идеологического фронта	11
Проверено жизнью	13
Примерная тематика докладов, лекций и бесед по итогам XXVII съезда КПСС	16
СССР — Китай: укрепление связей	20
Смогут ли США добиться краха нашей экономики?	24

БЛОКНОТ АГИТАТОРА

Редакционная коллегия

Подписано в печать 26. 05. 86 г. АН 14141. Формат 60X84 1-16. Усл. п. л. 2,09. Уч.-изд. л. 1,82. Тираж 500 экз. Заказ 1967. Цена 4 коп.

Горно-Алтайское отделение Алтайского книжного изда-
тельства, 659 700. г. Горно-Алтайск, ул. Горно-Алтай-
ская, 36. Горно-Алтайская типография, пр. Коммунисти-
ческий, 27.

4 акча